

POLITISKE FUNDAMENT

GÆLDENDE 2025-2028

FILENAME: POLITISKE FUNDAMENT FOR LOKALLISTEN LOLLAND FOR LANDSBYER - ØER - BYER
- REVISION B

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	LOKALLISTEN LOLLANDS VÆRDIGRUNDLAG	3
1.1.	EN ÅBEN LOKALLISTE	3
1.2.	SÅDAN VIL VI UDVIKLE KOMMUNEN	3
1.3.	FOKUS PÅ UDDANNELSE, ARBEJDE & ARBEJDSPLADSER	4
2.	ERHVERVSSTRATEGI	4
2.1.	INDUSTRIEL UDVIKLING	4
2.2.	DIALOG	5
2.3.	LOLLANDS LANDBRUG	5
2.4.	HANDEL OG ANDRE ERHVERV	6
2.5.	BUSINESS LF	6
3.	ÆLDRE OG SUNDHEDSOMRÅDET	6
4.	ARBEJDSMARKEDSOMRÅDET	7
4.1.	AKTIVERING MED MENING - MENING MED AKTIVERING	7
4.2.	SAMARBEJDE MELLEM SKOLE, UNGDOMSUDD. & ARBEJDSMARKEDET	7
5.	BØRN OG UNGE	8
5.1.	ANBRINGELSER UDEN FOR HJEMMET	9
6.	DET FRIVILLIGE FORENINGSLIV	10
7.	KULTURLIVET I LOLLAND KOMMUNE	11
8.	BUSTRANSPORT	11
9.	LOLLANDS FREMTID	12

1. LOKALLISTEN LOLLANDS VÆRDIGRUNDLAG

LOKALLISTEN LOLLAND er en upolitisk borgerliste med det primære formål at sikre en mere afbalanceret prioritering samt udvikling i Lolland kommune/byrådet indsatser.

LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde for en fremtid, hvor der stadig vil være attraktive vilkår for både nuværende borgere – og kunne tiltrække nye via bosætningsinitiativer for HELE kommunen – og dermed også erhvervsliv og turistaktører bredt i kommunen – men især med fokus på landdistrikterne, hvor ca. halvdelen af kommunens borgere er bosat.

Centralt fokuspunkt vil tillige være en realistisk og synlig borgerdialog, hvor lokalpolitikere lever helhjertet op til ærlig borgerdialog helt fra start i processerne inde de mere formelle borgerhøringer ledende op til de konkrete politiske beslutninger.

1.1. EN ÅBEN LOKALLISTE

Medlemsmøder hos **LOKALLISTEN LOLLAND** er derfor åbne, hvor alle kan deltage i de politiske debatter. Vi skal have respekt for forskellighed og turde mødes med kritikere. Udvikling sker gennem åbenhed og vi skal have mod til at debattere den virkelighed som omgiver os. Hvis ikke den politiske dagsorden er nærværende med lokalbefolkningens oplevelse af hverdagen, vil den ikke blive forankret og derfor heller ikke blive forstået.

Forskellighed skaber debat, forandring og udvikling, men ikke nødvendigvis enighed. Vi skal heller ikke være enige om alt, men det er vigtigt at prøve at skabe et beslutningsgrundlag med den bredeste tilslutning. Det kan kun gøres ved at involvere flest mulige i de politiske diskussioner. Derfor vil **LOKALLISTEN LOLLAND** politiske program, nødvendigvis, hele tiden være i fokus og forandring. Det er vigtigt, at vi ser ud i fremtiden og får kombineret borgernes ønsker med virkelighedens muligheder. Derigennem sikrer vi, at vi *ikke* laver politik ud fra historien, men i højere grad ud fra fremtidens mange muligheder.

1.2. SÅDAN VIL VI UDVIKLE KOMMUNEN

LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde for en afbalanceret udvikling af landdistrikter, øerne, byerne, kort sagt hele kommunen.

Et nøgleord i vores måde at arbejde på skal være sund fornuft i øjenhøjde med vores medlemmer og øvrige borgere.

Vi vil udnytte Lollands placering mellem tre metropoler til at skabe en oplandskommune der i samspil med disse store markeder udvikler og udnytter Lollands potentialer inden for fødevarer, grøn energi og turisme.

Vi vil understøtte udviklingen med særlig fokus på uddannelse og udvikling inden for kommunens kærneområder.

Vi skal målrettet vende problemer til potentialer hvad enten det er håndteringen af klimaforandringer eller et højt socialindeks. Vi kan ikke ændre virkeligheden, men vi kan gøre den til vores allierede.

Vi vil arbejde med disse opgaver på en måde der gør Lolland til et eksempel andre vil lære af. På den måde skaber vi den respekt internt og eksternt, der bliver fundamentet under vores fremtidige image.

Vi tror på, at dialog og åbenhed skal danne fremtidens Lolland og dermed skal et politisk program også have en vis fleksibilitet.

1.3. FOKUS PÅ UDDANNELSE, ARBEJDE & ARBEJDSPLADSER

Lolland har været gennem en lang periode med problemer og affolkning, men de tider er ved at vende og vi skal have skabt en ny og optimistisk tilgang til opgaverne. Vi har ikke i nyere tid set et større antal af potentialer for vores egn. Af de helt store kan nævnes bygningen af Femern tunnelen, den grønne udvikling, ny Storstrømsbro, og et stort veldrevet landbrug i omstilling. Vi ser også en ændring af flyttemønstrene hvor de unge familier og yngre pensionister i storbyerne søger mod de værdier der er i landdistriktskommunerne.

Vi skal i **LOKALLISTEN LOLLAND** være forrest omkring forslag til udnyttelse af de nye potentialer. Vi skal være forrest til at støtte de grupper og kræfter blandt lokalbefolkningen, vores virksomheder og uddannelsesinstitutioner der vil gøre en indsats, hvad end det er store projekter eller tiltag der meget lokalt øger vores værdigrundlag.

2. ERHVERVSSTRATEGI

2.1. INDUSTRIEL UDVIKLING

Vores kommune har allerede gennem kommuneplanlægningen sikret de overordnede rammer for de geografiske områder hvor nye industrier kan placere sig.

LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde for, at der kan udlægges industriområder ved vores større landsbyer. Vi skal udnytte den gældende lovgivning til etablering af industri og arbejdspladser i tomme landbrugsbygninger. Der bliver behov især tæt ved tekniske energianlæg.

- **Afkørsel 48** er et stort erhvervsområde ved Maribo der udvikles efter behov. **LOKALLISTEN LOLLAND** ønsker at detailhandel skal blive i bycentrum og støtter ikke nye store supermarkeder i erhvervsområderne.
- **Element-fabrikken.** Som nu har status som permanent, skaber store muligheder for nye industrier i baglandet. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil fortsat arbejde for at dette område sikres optimalt infrastruktur.
- **Lolland havne.** Her er der allerede investeret store summer i havne og havnenær jord som er udlagt til industri. Der er uddybet og havnene er inde i en positiv udvikling med stadig mere gods over kaj. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil fortsat have stor fokus på den videre udvikling af dette potentiale og især sikre bedre tilkørselsforhold både i Rødbyhavn og i Nakskov. Allerede nu har **LOKALLISTEN LOLLAND** lagt stemmer til udvidelse af kajanlæg i såvel Rødbyhavn som i Nakskov og vi ser store udviklingsmuligheder i alle erhvervshavnene.

De globale klimaforandringer ses også i vores lokale geografi. Der kommer hyppigere og større problemer i kystnære områder – som vi jo har. Nakskov blev for år tilbage ramt af en flodbølge med store skader i havneområdet. Danmarks længste dige på sydkysten og øvrige på nordkysten skal arbejde med supplerende kystsikring. Der er et igangværende projekt med en havneport i Nakskov.

- **LOKALLISTEN LOLLAND** ser det som en kæmpe opgaveløsning som forudsætter, dels at staten bidrager med større økonomi – samt at lokale lodsejere men også interessenter som forsikringsselskaber samt reassurance går gælles om denne forebyggende indsats.

- **Femern tunnelen.** Vi ser store mulighederne for at genanvende de store havne anlæg. Verdenen har ændret sig hurtigt og vi står over for nye behov inden for bl.a. store betonelementer, ikke mindst omkring klimasikring. LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde aktivt for at skabe et samarbejde med private industrier, videns institutioner og staten omkring nye muligheder for at fastholde og udvikle arbejdspladser der kan blive permanente i Rødbyhavn området.
- **Rute 9** med den fremskudte færgehavn til Langeland. Vi må styrke trafikforbindelsen mellem Vest- og Midtjylland. Vi må sikre en forbindelse der både understøtter en fremtidig halvtimesdrift på færgerne og der sikre en langt bedre forbindelse til de store industriområder i Nakskov. LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde målrettet på at der skabes en samlet erhvervsstrategi som indeholder finansieringsmodeller for de nævnte indsatser.

2.2. DIALOG

Vi skal dog ikke alene kunne tiltrække nye virksomheder. Vi skal i høj grad også understøtte de mange virksomheder som vi har allerede. Som kommune er der en række områder hvor vi kan gøre en forskel. Derfor vil **LOKALLISTEN LOLLAND** arbejde for at:

- Der sikres en løbende dialog med hele erhvervslivet ud fra sund fornuft, omkring den offentlige service og som inden for de muligheder kommunen har, fjerner administrative byrder og uhensigtsmæssigheder.
- Lolland Kommune skal selv udbyde nybyggeri og store vedligeholdelsesopgaver i fagentrepriser.
- Arbejde med virksomhederne omkring udvikling af nye produkter hvor kommunens viden kan underbygge virksomhedernes satsning.
- Intensiverer samarbejdet mellem kommunens enheder og virksomhederne omkring udviklingen af arbejdsmarkedets tilpasning til virksomhedernes behov.
- Udvikler samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og virksomhederne.

2.3. LOLLANDS LANDBRUG

Lollands landbrug er præget af store veldrevne enheder, der i sammenligning med det øvrige land – særlig Jylland, har langt mindre gæld og mindre dyrehold. Det sikre at der ikke er et harmoniproblem mellem størrelse af arealer og mængden af animalsk gødning der skal spredes. Vi har noget af Europas bedste landbrugsjord og vi har et meget stort potentiale til omstilling frem mod specialprodukter og en fremtidig udvikling af færdigvare frem for råvare. Der er allerede en lang række store og mindre landbrug der arbejder med denne type forretning og disse aktiviteter er stærkt jobskabende i forhold til traditionelt landbrug.

Lollands landbrug er kendt for at være energileverandører. Energiomsætningen på Lolland inklusive offshore vindmøller og biomasse er større end landbrugsomsætningen. Men de er ikke i konkurrence – tvært imod.

LOKALLISTEN LOLLAND ser en række muligheder i et tæt samarbejde mellem kommune og landbruget. Ved at støtte op om de initiativer der udvikler flere job, sikre vi platforme for opkvalificering af ufaglærte. Vi har både behov for videns arbejdspladser og at skabe arbejdspladser der kan håndteres uden store uddannelser eller med forskellige handicaps. Her kan omstillingen fra landbrug til mere gartnerorienteret drift være en stor mulighed. Kravet til

kvalitetsfødevare og sporbarhed er begge elementer vi på Lolland skal udnytte og søge at blive "frontrunners" på i tæt samarbejde med landbruget. Lolland er det sted i Danmark med mest kulturlandskab (opdyrket jord). Det stiller store krav til natur- og miljøforvaltning. Samtidig er store dele af Lolland afvandet gennem kunstige systemer, hvilket igen stiller krav – specielt pga. klimaforandringer. Vi har på Lolland et stort potentiale gennem samarbejde med kommune og landbrug. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil arbejde for at udvikle Lolland på en måde der sikrer såvel natur- og miljøforvaltningen og samtidig udvikler landbruget til at understøtte den nødvendige produktion i forhold til at sunde fødevarer bliver et stadig voksende krav.

2.4. HANDEL OG ANDRE ERHVERV

LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde for at fastholde mangfoldigheden af den service de mange små specialbutikker yder til lokalsamfundene og ønsker ikke at der etableres store nye supermarkeder i udkanten af Maribo, Rødby/Rødbyhavn og Nakskov. Vi vil samtidig arbejde for at der på linje med industri og landbrug sikres et samarbejde omkring afbureaukratisering der kan understøtte fortsat drift og vækst.

LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde for at initiere et større samarbejde mellem de mange erhvervsdrivende foreninger der repræsenterer handel, restaurant, turisme og service med relevante instanser ved Lolland kommune.

2.5. BUSINESS LF

LOKALLISTEN LOLLAND har fra sin start været kritisk over for denne løsningsmodel, men har accepteret, at der er et element i fælleskommunale løsninger, der kan give fordele for alle parter. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil til stadighed holde et vågent øje med dette samarbejde og lytte meget til vores lokale erhvervsdrivende med hensyn til udbytte af denne investering. Specielt vil vi have større fokus på hjælp og støtte til områdets Små og mellemstore erhvervsvirksomheder og butikker. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil arbejde for mere klare retningslinjer omkring opgavefordelingen mellem Business LF, kommunens Strategi og Politik, øvrige specialfunktioner som Femern Development, turistorganisationer m.fl.

3. ÆLDRE OG SUNDHEDSOMRÅDET

På ældre og sundhedsområdet skal vi som udgangspunkt sikre to emner.

1. Faglighed og kvalitet i opgaveløsningerne.
2. Plejeboliger/ældreboliger. At flest mulige (der vil) kan bo i eget hjem længst muligt, ved at have fokus på disse to emner værner vi også om nærhedsprincippet. Med det mener vi, at der med fordel kan etableres demensplejeboliger i en af centerbyerne hvorved de mindre plejeboliger kan fortsætte skal satellitenheder.

LOKALLISTEN LOLLAND mener, når vi taler plejeboliger, så må specialiseret indsats vægtes over nærhedsprincippet. Vores ældre medborgere har fortjent, at få den bedst mulige behandling og det kan kun ske ved, at lave plejecentre/plejeboliger, hvor de fysiske rammer understøtter plejen bedst og hvor personalet samlet besidder de kompetencer som beboerne kræver. På den måde skaber vi nogle attraktive faglige miljøer, der sikrer vores kompetente personaler nogle gode arbejdsvilkår og dermed vores ældre mere kvalitet i plejen. I de senere år har vi set et tættere samarbejde mellem en række forskellige områder som fx Ældre og

Sundhed samt Social og Psykiatri. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil arbejde for sammenlægninger af ansvarsområder ud fra prioriteringen borgernes velfærd og bedre økonomi.

Vi arbejder for at forankre arbejdspladserne i Lolland kommune for sikre et lokalt udviklingsmiljø. Dette skal sikre flest mulige af kommunens borgere der kan og vil arbejde med ældrepleje tilbydes ansættelse.

4. ARBEJDSMARKEDSOMRÅDET

Der er politisk konsensus om at bekæmpe social eksport. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil gerne understøtte udsatte medborgere, men når de eksporteres fra andre kommuner, skal økonomien følge med, på samme måde som de regler der er gældende for ældre medborgere der tager ophold i andre kommuners plejeboliger.

Nogle af de helt store udgifter findes i forbindelse med udbetaling af overførselsindkomster. At nogen er landet på førtidspension eller som fleksjobber grundet et hårdt arbejdsliv eller andre omstændigheder, hverken kan eller vil vi sætte spørgsmålstegn ved.

LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde for at vi udnytter den store jobskabelse der foregår fremadrettet. Her ser vi en mulighed for at få langt flere unge ind på arbejdsmarkedet.

Nye karakterkrav betyder at mange unge også presses væk fra uddannelse. Vi ser et langt lavere optag på de tekniske skoler og denne tendens skal vendes. Med udgangspunkt i **LOKALLISTEN LOLLANDS** værdigrundlag er det en fremadrettet indsats for de unge, der har behov for støtte, hvad enten det gælder opkvalificering eller en omfattende social indsats.

Fremadrettet vil Lolland have en særstatus på arbejdsmarkedet området. Igangsættelsen af Femern projektet betyder at der skabes mange direkte, indirekte og afledte jobs, bl.a. er der garanteret 500 lærlingepladser. Dette betyder at vores eksisterende virksomheder er under pres, men **LOKALLISTEN LOLLAND** vil arbejde for at styrke rekrutteringen gennem arbejdsmarkedets systemet og samtidig sikre en særlig indsats for at skabe permanent tilflytning.

4.1. AKTIVERING MED MENING - MENING MED AKTIVERING

Aktivering skal give mening for den enkelte. Hvis ikke aktivering opfattes som en hjælp til at få borgeren videre, så har aktivering ikke nogen berettigelse.

LOKALLISTEN LOLLAND går ind for aktivering med mening, og det hvad enten man er i gruppen 18 – 28 år eller ældre. Her har **LOKALLISTEN LOLLAND** et særstandpunkt vi vil aktivere denne gruppe også til gavn for såvel borger som kommune.

Hvis aktivering skal give mening, så kan vi ikke selektere folk med baggrund i alder. Vi er ikke uenige i, at de yngste kontanthjælpsmodtagere skal have en høj prioritet, men det må og være den enkelte kontanthjælpsmodtagers kompetencer og vilje til forandring der er afgørende for en jobplan og en indsats. Vores grundtanke er, at al form for aktivering skal enten bringe folk tættere på arbejdsmarked eller bringe anden værdi ind i livet.

4.2. SAMARBEJDE MELLEM SKOLE, UNGDOMSUDD. & ARBEJDSMARKEDET

De nye krav til karakterer for at kunne starte erhvervsuddannelser har gjort det smertelig klart at tidligere tiders klarmelding (uddannelsesparathed) af stort set alle unge har været en illusion. Vi skal sikre en lang tidlig indsats, hvor elev og forældre forstår konsekvenserne af

lav indlæring, men samtidig for stillet hjælp til rådighed gennem en målbar indsats over for den enkelte. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil arbejde for at indsatsen over for vores børn og unge samles i et tværfagligt samarbejde, der følger vores borgere fra første klasse og frem gennem ungdomsårene.

Vi har en lovgivning der i stadig højere grad marginaliserer den gruppe borgere, der på grund af manglende uddannelse, sygdom og misbrug m.m. udelukkes fra arbejdsmarkedet. Vi har en særlig opgave, da denne gruppe er overrepræsenteret i vores lokalsamfund. Men vi er et robust samfund med stor erfaring i at løse sociale opgaver under vanskelige forhold.

Når vores kommunale Psykiatriske arbejdsplads der håndterer nogle af vores svageste borgere, bliver udnævnt til Danmarks bedste arbejdsplads af såvel brugere, borgere og medarbejdere, skal vi finde de virkemidler der har skabt succesen og omdanne denne viden til politiske retningslinjer for drift af andre enheder.

5. BØRN OG UNGE

På børne og unge området vil **LOKALLISTEN LOLLAND** specielt sætte fokus på tre områder

- Den forebyggende indsats
- Tværfaglige helhedsorienteret indsats
- Anbringelser uden for hjemmet

Daginstitutioner/pasning

Alle børn skal have bedste mulig start på livet, uanset hvor de bor i Lolland Kommune.

LOKALLISTEN LOLLAND mener derfor at folkeskolen, skal være folkets skole med plads til alle.

Vores skoler skal løfte eleverne fagligt og deres sociale kompetencer, så de kan bidrage/deltage i et demokratisk samfund som borgere.

Der skal være plads og rum til, alle kan anvende og udvikle deres muligheder/evner både fagligt og socialt.

Alle børn og unge har ikke de samme forudsætninger for at lære, der skal være plads til alle i folkets skole.

Ikke alle kan være i samme rum, der skal være mulighed for at give elever som ikke trives i det almindelige klasserum et tilbud for undervisning, i en periode, efter behov.

Dette kan være en hel skolegang, med et specialiseret undervisningstilbud, som vi kender fra de specialtilbud vi har i dag, eller hvad der er behov for, det er eleven som skal være i fokus.

Undervisere og pædagoger langt tættere på hinanden.

Vi har stadig en for stor del af unge som forlader folkeskolen uden de nødvendige sociale kompetencer. Derfor ser **LOKALLISTEN LOLLAND** også, at vi fremadrettet skal have bragt undervisere og pædagoger langt tættere på hinanden i folkeskolen for på den måde, at udnytte dette fulde faglige potentiale.

LOKALLISTEN LOLLAND ønsker fremadrettet at øge fokus på følgende områder:

Struktur

Vi har fem grundskoler – Byskolen Nakskov, Stormarksskolen Nakskov, Blæsenborgskolen Maribo, Borgerskolen Maribo samt Rødby Skole. To landsbyordninger i Søllested og Østofto samt Den Internationale Skole.

Skolen

- Max. 24 elever pr. klasse
- Der skal være lærer/pædagog ordning i indskoling, 1. til 3. klasse
- Generelt et tættere samarbejde mellem pædagoger og undervisere. Lektiefri folkeskoler for visiterede, mod oprettelse af obligatoriske lektiecafeer

Lærere, pædagoger og undervisere

- Skabe nogle bedre og attraktive ansættelsesforhold som vil nedsætte sygefraværet betragteligt. På den måde kunne man bruge de mange kompetencer som dette personale har, til en forebyggende - i stedet for en helbredende indsats

Udskoling

- **LOKALLISTEN LOLLAND** ønsker at støtte udskoling (7. – 9. klasse) de steder, hvor det er økonomisk og fagligt forsvarligt samt, hvor der er lokal forankring og opbakning
- 9. og 10. klasse bør bringes såvel fysisk som mentalt tættere på vores uddannelsesinstitutioner især over for erhvervsuddannelserne

LOKALLISTEN LOLLAND vil samtidig arbejde for at både ungdomsskolen og musikskolen skal spille en større rolle i det forebyggende sociale arbejde. Vi ønsker bl.a. at musikskolen overtager undervisningen af musik på folkeskolerne.

5.1. ANBRINGELSER UDEN FOR HJEMMET

I årtier har Lolland haft et alt for stort antal af børn og unge, som ikke kan bo hjemme. Det er ekstremt traumatisk for alle involverede og **LOKALLISTEN LOLLAND** mener derfor, at det forebyggende arbejde skal bygges op som en helhedsorienteret indsats.

Der skal laves tværfaglige teams som både arbejder med børnene og med forældrene. Det kan laves inde for områdets eksisterende ramme, alene ved at omlægge indsatsen. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil ikke komme med en færdig model. Det skal vi bruge vores ansatte i ungeforvaltningen til. De har kompetencen og dermed den viden, der skal bruges i udviklingen af nye forebyggende initiativer.

- Hvad gør vi med de børn som skal anbringes

Det ikke muligt at komme med en færdig løsning der gælder for alle. Vi skal tage udgangspunkt i det enkelte barns udfordring og behov. Men vi kan godt have en generel pædagogisk tilgang til hvordan vi kunne ønske os at hjælpe de børn som ikke kan bo hjemme.

For de mindste vil det være mest realistisk at ind tænke plejefamilier. Det må dog bero på de udredelser og øvrige informationer som ligger til grund for anbringelsen.

I en del tilfælde er det dog ikke tilstrækkelig omsorgsmæssigt dækkende med anbringelser i plejefamilierne. Så anvender vi anbringelser i døgninstitutioner og på opholdssteder.

Det er **LOKALLISTEN LOLLAND** sådanne opgaver løses sammen med Guldborgsund Kommune, ved at have fælles anbringelsessteder med forskelligt indhold.

Vi er sikre på, at denne indsats kan løses både billigere og med langt større kvalitet omkring opgaveløsningerne i kommunalt regi. Vi vil derfor opfordre til og arbejde for, at Guldborgsund- og Lolland Kommune sætter sig sammen, for at udvikle på et sådant tilbud. Men vi kan også selv arbejde med helt nye metoder som midlertidige bofællesskaber for de berørte familier. Det kan ske i tæt samarbejde med de små lokalsamfund der arbejder for alternative anvendelse for de små nedlagte kommunale aktiviteter som fx plejehjem og skoler.

LOKALLISTEN LOLLAND vil også arbejde for at skabe tilbud for de unge der af forskellige årsager havner på den forkerte side af loven. Vi betaler millioner for at se vores unge blive anbragt i sikrede institutioner uden for kommunens rækkevidde og indflydelse. Når først kriminalforsorgen tager over, er det eneste vi kan gøre, nemlig at betale.

LOKALLISTEN LOLLAND mener at anbringelse uden for hjemmet kan være en traumatisk oplevelse for alle i familien.

Der skal være en pædagogisk tilgang til, hvordan Lolland Kommune ønsker at hjælpe de børn, som ikke kan bo hjemme.

Derfor skal anbringelsen være efter en faglig vurdering, hvor det er den barnet/unge behov er centrum.

Det ikke muligt at komme med en færdig løsning der gælder for alle. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns udfordring og behov, i anbringelsen.

LOKALLISTEN LOLLAND mener vi skal uddanne vores plejefamilier, under deres ansættelse, dette er både til gavn for de anbragte og plejefamilierne, der er højt uddannelsesniveau til stede.

LOKALLISTEN LOLLAND mener at plejefamilie skal være omfatte af arbejdsmarked pension (det er de ikke nu) samt sikkerhed i ansættelsen, opsigelsesvarslet, ikke sættes ned i løn/vederlag, når det går godt.

LOKALLISTEN LOLLAND mener at de opholdssteder/specialinstitutioner, som Lolland Kommune anvender bør have en overvægt af uddannet personale.

LOKALLISTEN LOLLAND vil arbejde for at skabe tilbud for de unge der af forskellige årsager havner på den forkerte side af loven.

Vi betaler millioner for at se vores unge blive anbragt i sikrede institutioner uden for kommunens rækkevidde og indflydelse. Når først kriminalforsorgen tager over, er det eneste vi kan gøre, nemlig at betale.

6. DET FRIVILLIGE FORENINGSLIV

Det frivillige foreningsliv har over de sidste ni år oplevet store besparelser. Tilskuddene er blevet forringet og støttepuljerne minimeret. Alle klubber har mærket disse forandringer. Men også på folkeoplysningsområdet har vi set, at sparekniven har gjort sit indtog.

På lige fod med andre, må fritidslivet selvfølgelig også holde for, når økonomien har meget tilbage at ønske. Men vi skal til at passe på, at det store frivillige arbejde der lægges i klubberne, ikke får så umulige vilkår, at vi tapper de frivillige for lyst og energi. Og lige nu kører vi på grænsen.

I **LOKALLISTEN LOLLAND** er vi meget opmærksomme på det problem. Fritidslivet er vores billigste "institution". Vi må ikke negligere, hvor stor betydning foreningslivet har for sundhed

og udvikling af sociale kompetencer hos vores mange børn og unge. Ligesom foreningslivet er en bærende social funktion for voksne og ikke mindst ældre borgere. Vi oplever ofte et paradoks hvor foreninger må flytte fra deres faciliteter i offentlige bygninger fordi disse står til nedrivning. Men selv om kommunen har et meget stort overskud af bygninger er det ikke altid muligt at skabe en genhusning som ikke forringer foreningernes virke. Lokallisten Lolland er inde i denne problematik og søger at hjælpe de ramte foreninger.

LOKALLISTEN LOLLAND har derfor primært rettet sit fokus mod breddeidrætten. Vi skal støtte vores frivillige ved at sørge for at de fysiske rammer er til rådighed og i orden samt, at administrationen er minimal.

LOKALLISTEN LOLLAND lægger stor vægt på at der samarbejdes mellem foreninger og klubber så de begrænsede midler finder den bedst mulige anvendelse.

Sidst men ikke mindst, så mener vi at det er sund fornuft at styrke samarbejde mellem kommunen og foreningslivet. Vi kan forestille os SFO, lektiecafeer, SKT-tilbud m.m. drevet af foreningerne. I **LOKALLISTEN LOLLAND** er vi meget optaget af, at vi får brugt det frivillige foreningslivs ressourcer rigtigt uden at tappe vores ildsjæle for al energi. I 2025 budgettet har et flertal fjernet frivillighedscoordinatorer fra plejehjem. Det ser **LOKALLISTEN LOLLAND** som en meget stor forringelse af den omfattende frivillige indsats der kommer mange af vores svageste ældre til gode. Vi vil arbejde for at disse beslutninger rulles tilbage.

7. KULTURLIVET I LOLLAND KOMMUNE

Kommunens budget på kulturområdet er som på de øvrige områder stærkt presset. Det skal sættes i en kontekst hvor vi på Lolland har flest foreninger pr. 1000 indbyggere og en meget blomstrende kulturel underskov af foretagsomhed. **LOKALLISTEN LOLLAND** mener at kulturlivet lige som sporten og alle aktiviteter drevet af frivillige skal prioriteres meget højt. Her kan vi imødekomme nye borgere og fastholde dem vi har gennem de mange personlige kontakter og gode oplevelser borgerne har gennem deltagelse i kulturelle aktiviteter og sport samt andre aktiviteter i deres fritid.

Vi skal ligeså respektere og samarbejde med de mange virksomheder der gennem deres sponsorater er blevet en meget vigtig økonomisk faktor for såvel kvalitet som kvantitet.

Kommunen skal drive et antal faciliteter hvad enten det er teatre eller sportshaller og idrætsanlæg, men vi må acceptere en vis centralisering og en deltagelse i vedligehold og drift fra frivillig via deres foreninger. Kun gennem denne metode kan vi fastholde et tilfredsstillende kvalitetsniveau i vores rammer omkring foreningslivet.

LOKALLISTEN LOLLAND vil give landdistrikternes sports- og idrætsforeninger rammer for at kunne trives og overleve længst mulig. Til trods for skolelukninger er det vigtigt at kunne opretholde nærheden i landsbysamfundene. For de sportsgrene, der kun kan ligge i de 2 centerbyer, skal der afklares transportmuligheder for ikke at tabe, hvor forældre ikke har mulighed for dette

8. BUSTRANSPORT

Gratis bustransport til unge under 21 år og til pensionister betyder, at alle har mulighed for at komme frem til arbejde, praktik, uddannelse eller fritidstilbud uden udgift for den enkelte. Det vil styrke vores uddannelsesinstitutioner, at vores unge er mobile og det vil bakke op om et fleksibelt arbejdsmarked. Samtidig vil det give den enkelte studerende, medarbejder eller familie et øget økonomisk spillerum som vil kunne gavne vores lokale virksomheder/butikker

gennem et øget forbrug. Ikke mindst vil gratis bustrafik være helt i tråd med den "grønne linje" som Lolland ønsker at slå sig op på. Finansieringen vil næsten kunne findes inden for eksisterende ramme som Lolland bruger på offentlig transport. **LOKALLISTEN LOLLAND** vil følge forringelserne fra sidste budget 2025 der især rammer landdistrikterne i kommunen. Vi mener at forringelserne nu er en af flere direkte årsager til affolkningen i Landdistrikterne og vi vil arbejde for en fornuftig dækning af offentlig transport for alle borgere i kommunen.

9. LOLLANDS FREMTID

Den kommende erhvervs politik og bosætnings politik bliver meget afgørende for, om Lolland skal bevæge sig imod positive tider. Siden Lolland Kommunes start har vi primært lavet politik ud fra at skulle klare dagen og vejen.

Vi har indtil nu haft meget fokus på Femern-projektet i diskussioner om Lollands fremtid. Vi skal fortsat drøfte, hvilke visioner vi kunne have for den her pragtfulde landsdel. Den diskussion vil **LOKALLISTEN LOLLAND** være garant for og aktiv deltager i.

Alle snakker om tunnelen til Femern som Lollands redning. **LOKALLISTEN LOLLAND** tænker da også, at tunnelbyggeriet kan give et ordentlig "boost" til området, men vi frygter også lidt, at vi ikke har lært af historien. Der skal flere og målrettede indsatser til at sikre en økonomisk bæredygtig Lolland kommune.

Den igangværende proces med kommuneplanens revision skal favne bredere og samtidig målrettet sikre, at vi fortsætter de positive udviklingsmuligheder på områderne

- Udvikling med nye og bestående erhvervs virksomheder – og dermed større beskæftigelse
- Udvikling med nye og bestående turistvirksomheder – MEN ikke kun på sydkysten – også den øvrige geografi i Lolland kommune
- Udvikle rammer og vilkår for bosætning både i landdistrikterne/landsbyerne. på øerne – og i byerne – altså hele Lolland. Vi skal have flere af de fraflyttede unge til at vende tilbage efter endt uddannelser med de nye jobmuligheder i lokalområdet.

Med hensyn til erhverv tænker vi udlæg af yderligere erhvervsareal ved Stensø/Nakskov havn – samt afkørsel 48 ved Maribo – og det nye areal ved Rødbyhavn.

Vi er i Lolland i en førerposition med hensyn til vedvarende energi (VE) – vind og sol – og den fordel skal udbygges og styrkes.

LOKALLISTEN LOLLAND vil supplere de allerede planlagte indsatser med

Vi foreslår, at en tværpolitisk gruppe af byrådspolitikere med interesse for den grønne udvikling udvikler en plan med en række milesten der løbende godkendes af byrådet.

- Planen skal arbejde for at Lolland kommune udpeges til en udviklingshub der skal sikre rammer gennem kommune- og lokalplaner for en lokal produktion af biogent kulstof, teknisk vand og energianlæg der opfylder investorernes behov
- Et samlet oplæg skal etableres gennem et landsplandirektiv som samtidig sikre lokal videns udvikling.
- En finansieringsplan der arbejder med eksterne finansieringskilder og kun bruger allerede budgetterede kommunale midler til opstart og frem til et landsplandirektiv er vedtaget.

- En fælles politisk indsats for hurtigst muligt at skabe en høring på Christiansborg om Lollands potentialer som fuldskala testområde i internationalt regi.

Omkring turistvirksomheder skal vi huske hele kommunens geografiske muligheder – ikke mindst den nordlige del af kommunen samt de 3 øer; Fejø – Femø samt Askø.

Kommunen skal være på forkant med plan og myndighed – kommuneplan og lokalplan – hurtig og kompetent myndighedsbehandling til nye virksomheder. Tillige relevant investering i infrastruktur, byggemodning og forsyningsforhold.

Nedlukning af kommunale aktiviteter i landdistrikterne skal stoppe – og der skal tvært imod sikres nødvendige initiativer for at tiltrække mere bosætning – også i disse områder – ikke alle nye borgere vil bo i de 2 centerbyer.

I takt med ny bosætning skal der på ny investeres kommunalt i den borgernære service.

LOKALLISTEN LOLLAND agter at deltage i dette arbejde. Vi ønsker at være talerør i byrådet for både landdistrikter/landsbyer – øerne; Fejø-Femø og Askø – de 2 byer – kort sagt HELE Lolland.

Til forskel fra de landsdækkende partier som i højere grad er Christiansborgs talerør.

I **LOKALLISTEN LOLLAND** er det tilladt at synes, at udligningsreformen - centralisering med retsreform, politireformen, sygehusreformen, har givet dårligere service og opgaveløsninger for borgerne, uagtet om reformerne er lavet af en rød eller blå regering.

Vi er imod yderligere centralisering både nationalt – som i egen kommune – vi står for sikring af en kommune i BALANCE.

Vi ønsker nemlig at repræsentere Lolland for Lollands borgeres skyld.

Eventuelle nødvendige ændringer midt i et foreningssår, kræver simpelt flertal i bestyrelsen.

Vedtaget af bestyrelsen: Maribo, den 18. november 2024.

Bjarne Alex Hansen
Formand

Jørgen A. Andersen
Næstformand

Niels Nielsen
Kasserer & 2. Sekretær

Stig Jens Øhl
Bestyrelsesmedlem

Heidi Kure Borre
Bestyrelsesmedlem &
Sekretær

Peter Lundsgaard
Bestyrelsesmedlem

Steen Niemi
Bestyrelsesmedlem

Tomoko K. Nielsen
Bestyrelsesmedlem

Lene Sneistrup
Bestyrelsesmedlem

DETTE DOKUMENT ER IKKE UNDERSKREVET DA DET ER ELEKTRONISK OPRETET